

Főoldal > Képzés, Igazságügyi Hálózatok És Ügynökségek > Romania

A bírák és ügyészek alapképzése az Európai Unióban

Tartalomszolgáltató:

Románia

Románia

Általános ismertető

A bírói kar és ügyészek szakmai alapképzését a Nemzeti Bírói Intézet (NIM) végzi, és a bírósági fogalmazók számára kötelező. A rendelkezésre álló helyek számáról évente a Legfelsőbb Bírói Tanács (SCM) dönt, a bírák igényei alapján. 2021-ben 300 pozíció volt betöltetlen, ebből 175 bírói és 125 ügyészi pozíció, a versenyvizsga-eljárás jelenleg is tart.

A szakmai alapképzés a törvény szerint két évig tart, de a bírósági fogalmazók csak az első év végén választhatnak a bírói vagy az ügyészi hivatás közül. Az elsőéves szakmai alapképzés tehát általános, mivel minden bírósági fogalmazó ugyanazt a tantervet követi, és ugyanaz az értékelési folyamat vonatkozik rájuk, függetlenül a jövőbeli szakmájuktól. Tanulmányaik második évében a bírósági fogalmazó szakirányú képzésben részesülnek, elsősorban bíróságokon és ügyészségeknél, választásuknak megfelelően.

Az Országos Magisztrátusi Intézet szakiskola, nem pedig az egyetemi tanulmányok kiterjesztése. Ezért a NIM-en belüli szakmai alapképzés elsősorban az alkalmazott készségekre irányul, és nem csak a jogszabályi rendelkezések/szövegek megismerésére.

A bírósági fogalmazók képzésének célja ezért az, hogy tudják például, miként kell lefolytatni egy tárgyalást a bírósági/vádemelési szakban, miként kell megvizsgálni a felek által a bíróság elé terjesztett bizonyítékokat, hogyan kell az eljárás különböző típusú résztvevőinek pszichológiáját megérteni, mi a módja egy ügyirat egyszerű elemzésének, és hogyan kell határozatot vagy bármely más jogalkalmazási aktust megfogalmazni.

Hozzáférés a szakmai alapképzéshez

A szakmai alapképzésre való bejutás kizárólag a NIM felvételi versenyvizsgáján keresztül történik, amelyet az SCM szervez a NIM-en keresztül, és alapja a szakmai alkalmasság, a készségek és a jó hírnév.

A NIM felvételi versenyvizsga a jogi alapidplomával rendelkezőknek szól, életkorra és korábbi szakmai tapasztalatra tekintet nélkül, és 4 szakaszból áll:

- a jogi ismereteket feleletválasztós teszt segítségével ellenőrző vizsga, az objektív és hatékony első kiválasztás érdekében,
- írásbeli vizsga, amelynek célja az információk feldolgozásának és összefüggései megtalálásának, a jog értelmezésének és alkalmazásának, valamint az írásbeli érvelésnek, a logikus és helyes indokolás képességének értékelése,
- egy írásbeli vizsgából és meghallgatásból álló pszichológiai vizsga annak megállapítására, hogy a jelöltek pszichológiailag képesek-e a szakma gyakorlására,
- egy meghallgatásból álló szóbeli vizsga, amelyen nemcsak a tudást, hanem a szakmára jelentkezők készségeit, képességeit, motivációját és emberi tulajdonságait is felméri.

A felvételt nyert jelöltek bírósági fogalmazói státuszba kerülnek, és a NIM szakmai alapképzési programját követik, amely a NIM záróvizsgájával fejeződik be.

A szakmai alapképzéshez más úton nem lehet hozzáférni. A békebíróság kötelékébe azonban a következő módon is be lehet lépni:

- az SCM által a NIM-en keresztül szervezett békebírói felvételi versenyvizsgával, amely a jogi diplomával és legalább 5 éves, a törvény által előírt bizonyos jogi pozíciókban szerzett tapasztalattal rendelkező személyeknek szól. A felvételt nyert jelöltek bírói vagy ügyészi képesítést szereznek, és kötelesek a NIM keretében 6 hónapos szakmai továbbképzésen részt venni,
- versenyvizsga vagy vizsga nélkül, az SCM által lefolytatott eljárás keretében, olyan személyek számára, akik korábban legalább 10 évig bírói, ügyészi vagy segédbírói tisztséget töltöttek be, és tevékenységüket nekik fel nem róható okból szüntették be, a bíróságokon vagy ügyészségeken megüresedett álláshelyek betöltése céljából.

A szakmai alapképzés formája és tartalma

A bírósági fogalmazók szakmai alapképzése kétéves időszakon keresztül zajlik, az első évet az Intézetben tartott tanfolyamokon és szemináriumokon keresztül folyó elméleti és gyakorlati képzésre, a második évet pedig főként a bíróságokon és ügyészségeknél töltött szakmai gyakorlatra fordítva.

A szakmai alapképzési programot évente hagyja jóvá a Legfelsőbb Bírói Tanács plenáris ülése a Nemzeti Bírói Intézet javaslatára, amely azt kidolgozza és a Pedagógiai Tanács és a Tudományos Tanács elé terjeszti elemzésre.

Az első év tanterve tartalmazza a tanulmányi területeket, az egyes területekhez kapcsolódó kurzusok és szemináriumok számát, valamint az értékelési módszertant. A második év tanterve adja meg a gyakorlati képzési szakmai gyakorlatot.

A bírósági fogalmazók képzését az Intézet oktatószemélyzete végzi, akiket általában az aktív bírák és ügyészek közül választanak ki. A Nemzeti Bírói Intézethez kirendelt főállású oktatók és az együttműködő oktatók a képzési területüknek megfelelő szervezeti egységekbe szerveződnek.

Az oktatók dolgozzák ki az egyes területekre vonatkozó tantervet, amely tartalmazza a témákat és altémákat, az egyes témákra szánt órák számát, a képzési módszertant, valamint a bírósági fogalmazók értékelésének részletszabályait.

A gyakorlati koordinátorok a bíróságok és ügyészségek bírái és ügyészei, akik a második év során irányítják a gyakorlati képzéssel kapcsolatos tevékenységet.

A tanulmányok első éve

- A 15–17 fős csoportokba szervezett bírósági fogalmazók tevékenysége főként a NIM székhelyén zajlik, ahol a szakmai alapképzési program által biztosított tanfolyamokon és szemináriumokon vesznek részt jogi ismereteik bővítése és a bírói és ügyészi hivatásra jellemző készségeik fejlesztése érdekében. A NIM-nél a jogi tanulmányok elsősorban gyakorlati jellegűek, a lehető legnagyobb mértékben reprodukálják azokat a valós körülményeket, amelyek között egy bíró a tevékenységét végzi. A dokumentumokat kidolgozó szakemberek irányításával, kis csoportokban végzett esettanulmányokból áll. A szemináriumokon gyakorlati tevékenységek is folynak, például irattanulmányozás, eljárási dokumentumok készítése és szimulációs gyakorlatok.
- Az alapvető jogterületek (polgári jog és polgári eljárásjog, illetve büntetőjog és büntetőeljárásjog) tanulmányozása alapvető jelentőségű az első évfolyam tantervében, tekintettel arra, hogy a bírói/ügyészi tevékenység jelentős mértékben e területek ismeretén alapul.
- Az alapvető jogterületek mellett a bírósági fogalmazók közigazgatási jogot, pervitelt, családjogot, krimináltechnikát, alkotmányjogot, uniós jogot, emberi jogi ismereteket is tanulnak
- A képzési program jogi és nem jogi ismeretek egyaránt részét képezik, amelyeket a társadalom- és humántudományok körébe sorolható tudományágak pólusai köré csoportosítanak, és pszichológiával, kommunikációval és személyiségfejlesztéssel, szociológiával, kritikai gondolkodással kapcsolatos témaköröket dolgoz fel. Az idegen nyelvi tanulmányok az ismeretek elsajátítását és a szakma gyakorlása szempontjából fontos nem jogi készségek fejlesztését is célozzák. A szakmai alapképzési program jelentős részét teszi ki a szakmai etika és a deontológia tanulmányozása, amelynek célja a bírói/ügyészi pozícióra jellemző magatartási és erkölcsi normák kialakítása és elsajátítása, mind a hivatás gyakorlása során, mind

a társadalommal való viszonyban, a belső és nemzetközi szabályoknak megfelelően.

Az első tanulmányi év elvégzése után választják a bírósági fogalmazók a bírói vagy az ügyészi pozíciót, a ranghelyüknek és a Legfelsőbb Bírói Tanács által meghatározott számú, rendelkezésre álló pozíciónak megfelelően.

A tanulmányok második éve

- A bírósági fogalmazók elsősorban bíróságokon és ügyészségeken végzik tevékenységüket a szakmához szükséges, a tanulmányok első évében elsajátított készségek fejlesztése, valamint a leendő szakmai környezet megismerése érdekében. A hallgatókat oktatók/gyakorlati koordinátorok (bírák és ügyészek) irányítják, akiknek biztosítaniuk kell, hogy részt vegyenek a bíróságon és az ügyészségen belüli minden releváns tevékenységben. Az oktatók/gyakorlati koordinátorok a NIM oktatószemélyzetébe/személyzetébe tartoznak.
- Ezenkívül a bírósági fogalmazók ügyvédi irodákban, közjegyzői irodákban, bírósági végrehajtói irodákban végeznek szakmai gyakorlatot. Gyakorlati tevékenységet is folytatnak a pártfogó felügyeletet végző részlegeken, rendőrőrsökön és büntetés-végrehajtási intézetekben. E szakmai gyakorlatok célja, hogy áttekintést nyújtsanak az igazságszolgáltatásról, valamint hogy megismerkedjenek más jogi szakmák valóságával annak érdekében, hogy jövőbeli szakmai életük során hatékony és gyümölcsöző együttműködést alakíthassanak ki.

A szakmai alapképzés során a bírósági fogalmazóknak lehetőségük van arra, hogy megismerkedjenek a közös európai jogi térrel azáltal, hogy részt vesznek a csereprogram AIAKOS komponensének keretében szervezett csereprogramokban, a bírói iskolák THEMIS versenyében, valamint nyári iskolákban, amelyek célja a bírói szakmára jellemző készségek és kompetenciák, nyelvhasználat stb. fejlesztése és javítása.

A szakmai alapképzési és minősítési folyamat befejezése

A NIM által biztosított szakmai alapképzési program elvégzése után a bírósági fogalmazók záróvizsgát tesznek, amely a megszerzett, a bírói vagy ügyészi tisztség betöltéséhez szükséges ismereteket, készségeket és képességeket értékeli.

Írásbeli vizsgákból áll polgári jog és polgári eljárásjog, büntetőjog és büntetőeljárásjog, etika és igazságügyi szervezet témakörökben.

A vizsga sikeres letétele biztosítja a NIM végzősei számára a bírósági és ügyészségi fogalmazói státuszt, és ranghelyüknek megfelelően választják ki azokat a bíróságokat és ügyészségeket, ahol szakmai pályafutásukat megkezdik.

Az egyéves próbaidő után a bírósági fogalmazóknak és ügyészeknek képesítő vizsgát kell tenniük ahhoz, hogy vezető/szolgálatban lévő bírák és ügyészek lehessenek. Ez a vizsga az elméleti és gyakorlati ismereteket értékeli írásbeli és szóbeli vizsgákon keresztül. A sikeres bírósági fogalmazókat és ügyészségi fogalmazókat az államelnök nevezi ki vezető bírákká és ügyészekké.

A NIM belépő szintű képzésének egyik fő célja, hogy a leendő bírák átfogó belépő szintű képzésben részesüljenek, és támogassa őket abban, hogy a lehető legtöbb jogágban gazdagíthassák ismereteiket. A jog európai és nemzetközi nyitottságára vonatkozó célkitűzés folyamatos elérésének eszközei az uniós jogról, az EJE-ről és az európai jogi koncepciókról szóló képzések, az összehasonlító jog új elemeinek a tantervbe való beillesztése, valamint a bírói kar és ügyészek képzéséért felelős európai intézményekkel és más európai igazságügyi intézményekkel való együttműködési programok kidolgozása.

Last update: 21/05/2026

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.